

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Teoria przekładu		9.5.1055	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Filologii Klasycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Anna Marchewka, profesor uczelni; dr Jacek Pokrzywnicki; dr hab. Bogdan Burliga, profesor uczelni; dr Grzegorz Kotłowski; dr hab. Tatiana Krynicka, profesor uczelni; dr Agnieszka Witczak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielna praca nad literaturą;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - samodzielne przygotowanie do zajęć i do zaliczenia.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		Zaliczenie pisemne	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na ocenę na podstawie: aktywnego uczestnictwa w zajęciach - 50%; uzyskania pozytywnej oceny na końcowym zaliczeniu pisemnym - 50%. Zakres ogólny materiału: patrz rubryka sylabusu pt. Treści programowe.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywne uczestnictwo w zajęciach	końcowe zaliczenie pisemne
	Wiedza	
K_W01	+	+
K_W02	+	+
K_W03	+	+
K_W06	+	+
K_W09	+	+
	Umiejętności	
K_U02	+	+
K_U04	+	+
K_U09	+	+
K_U10	+	+
	Kompetencje	
K_K01	+	+
K_K02	+	+
K_K03	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zaliczenie w ramach studiów pierwszego stopnia ćwiczeń z języka łacińskiego z gramatyką opisową oraz ćwiczeń z języka greckiego z gramatyką opisową. W wyjątkowych przypadkach Prowadzący zajęcia może odstąpić od tej zasady.

B. Wymagania wstępne

Wiedza i umiejętności określone w sylabusie do ćwiczeń z języka greckiego z gramatyką opisową oraz do ćwiczeń z języka łacińskiego z gramatyką opisową w rubryce pt. Treści programowe. A. Problematyka ćwiczeń (chyba że w szczególnych przypadkach Prowadzący postanowi inaczej).

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów ze współczesnymi teoriami transalorycznymi, wypracowanymi na gruncie badań interdyscyplinarnych.
Uporządkowanie opinii i poglądów na temat translacji.
Zapoznanie z formami realizacyjnymi translacji (z mechanizmami lingwistycznymi i psychicznymi i uwarunkowaniami kulturowymi).
Zapoznanie z pojęciem ekwiwalencji przekładowej oraz kryteriami, według których należy ją mierzyć.
Umiejętność rozróżniania tekstu ekwiwalentnego i adekwatnego.
Wypracowanie umiejętności oceny jakości tłumaczenia w kontekście zjawiska interferencji językowej.
Zapoznanie z typami przekładu z punktu widzenia tekstu wyjściowego.

Treści programowe

Problematyka wykładu: Przekład jako akt komunikacji językowej; Koncepcje ekwiwalencji. Ekwiwalencja i adekwatność; Ekwiwalencja dynamiczna, ekwiwalencja formalna; Znaki komunikacji niewerbalnej a przekład; Semantyka Anny Wierzbowskiej a teoria przekładu. Przekład a znaczenie referencyjne, pragmatyczne, emotywne, wewnątrzjęzykowe; Problem dystansu kulturowego w przekładzie: Kognitywizm a teoria przekładu; Teoria przekładu a językoznawstwo kontrastywne, psycholingwistyka, socjolingwistyka i semiotyka; Przekład dosłowny; Klasyfikacja błędów tłumaczeniowych; Tłumaczenie tytułów dzieł.

Wykaz literatury

- A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: E. Balcerzan, Literatura z literatury (strategie tłumaczy), Katowice 1998
E. Balcerzan, Tłumaczenie jako "wojna światów". W kręgu translologii i komparatystyki, Poznań 2009
B. Z. Kielar, Zarys translatoryki, Warszawa 2003.
M. Krysztofiak, Przekład literacki a translologia, Poznań 1999.
T. Micewicz, Zarys teorii przekładu. Zagadnienia wybrane, Warszawa 1971.
E. Tabakowska, Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu, Kraków [b.r.].
Współczesne teorie przekładu. Antologia. Red. P. Bukowski, M. Heydel, Kraków 2009.
A.1 fragmenty klasycznych tekstów i traktatów (do wyboru przez Prowadzącego):
A.2 wykorzystywana podczas zajęć:
B. Bibik, "Translatoris vestigia". Projekcje inscenizacyjne wybranych polskich tłumaczy "Oresteji" Ajschylosa, Toruń 2016.
B. Brzuska, Fidus interpres. Polscy tłumacze literatury antycznej pierwszej połowy XIXw. wobec problemu wierności dziełu, Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo, 6 (9), 2016, s. 33-54.
Z. Nerczuk, O specyfice pracy tłumacza antycznej literatury filozoficznej, "Studia Antyczne i Mediewistyczne"; 14 (49), 2016, s. 13-19.
"Symbolae Philologorum Posnaniensium Graecae et Latinae", XVII/2004 (Rzecz o tłumaczach i tłumaczeniach literatury antycznej).

A. Wierzbicka, Co mówi Jezus? Objaśnianie przypowieści ewangelicznych w słowach prostych i uniwersalnych, tłum. I. Duraj-Nowosielska. Warszawa 2002.

B. Literatura uzupełniająca:

K. Hejwowski, Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu. PWN 2004.

K. Lipiński, Vademecum tłumacza. Kraków 2000.

A. Wierzbicka, Język - umysł - kultura, Warszawa 1999.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01; K_W02; K_W03; K_W06; K_W09

K_U02; K_U04; K_U09; K_U10

K_K01; K_K02; K_K03

Wiedza

Student:

W01 (cf. K_W01) ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z metodologii badań nad literaturą antyczną i nowołacińską oraz językami klasycznymi;

W02 (cf. K_W02) ma uporządkowaną wiedzę z zakresu aparatu pojęciowo-terminologicznego stosowanego w przekładoznawstwie;

W03 (cf. K_W03) ma pogłębioną wiedzę o wybranych metodach analiz, interpretacji i wartościowania przekładów;

W04 (cf. K_W06; K_W01) zna zależności pomiędzy przekładem a innymi dziedzinami językoznawstwa, innych nauk humanistycznych i społecznych;

W05 (cf. K_W03) zna typy przekładów z punktu widzenia tekstu wyjściowego;

W06 (cf. K_W09) zna i rozumie pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego;

Umiejętności

Student:

U01 (cf. K_U09) potrafi tłumaczyć teksty łacińskie i greckie rozumiejąc specyfikę języka źródłowego i języka celowego;

U02 (cf. K_U04) w procesie przekładu umie w sposób krytyczny uwzględnić kontekst kulturowy i prawidłowo ocenić wagę źródłową i wartość artystyczną tekstu antycznego;

U03 (cf. K_U02) posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania i syntetyzowania wniosków dotyczących krytyki przekładu;

U04 (cf. K_U10) posiada ugruntowane teoretycznie kompetencje językowe umożliwiające samodzielne tłumaczenie tekstów.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

K01 (cf. K_K01) rozumie potrzebę pogłębiania zdobytej wiedzy, utrwalania i rozwijania umiejętności translatorskich;

K02 (cf. K_K02) potrafi współdziałać i pracować w grupie;

K03 (cf. K_K03) prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu;

K04 (cf. K_K01) rozwija własne kompetencje zawodowe w zakresie translatoryki.

Kontakt

anna.marchewka@ug.edu.pl